

Berthus (26), Quido (24), Jane (25),
Ginger (23) en Tarzan (23) genieten van
hun welverdiende, oude dag.

Paarden met pensioen

Afgedankt na jarenlange trouwe arbeid. Kandidaat voor het slagersmes. Menig manegepaard wacht vaak een triest einde. Onrechtvaardig en onverteerbaar, vond Ineke de Groot uit Leeuwarden. Zij richtte vijf jaar geleden de Stichting Opvang Oude Manegepaarden en -pony's in Friesland op. Deze stichting zorgt ervoor dat paarden niet worden afgedankt, maar kunnen genieten van hun oude dag.

Tekst: Karin de Mik, fotografie: Andries de la Lande Cremer, Edwin Pijpe

Oude jongens

'Ha, jongens, kom maar! Enthousiast begroet Ineke de Groot uit Leeuwarden 'haar' pensioenpaarden als ze het weiland in Beetgumermolen binnenstapt. Daar staan de vijf oud-manegepaarden rustig in het zonnetje te soezen. Ze strooit wat appeltjes en stukjes wortel in het gras. 'Ach Quido, mijn lieverdje,' liefkoost ze het voormalige manegepaard, dat aan de wortel begint te knabbelen. Elk dier krijgt even haar speciale aandacht. Berthus (26), Quido (24), Jane (25), Ginger (23) en Tarzan (23) genieten hier van hun welverdiende, oude dag. De paarden van Stichting Opvang Oude Manegepaarden en -pony's staan in een weiland, achter de stalhouderij aan de Langestraat in het Friese dorp. 'Een heerlijk plekje. Niemand die ze opjut. Hier mogen ze samen de rest van hun leven blijven. Dat hebben ze verdiend, want ze hebben jaar in jaar uit keihard gewerkt als manegepaard', weet De Groot (61). 'In de manege worden ze drie, vier keer per dag ingezet. Zwaar, want ze hebben wisselende ruiters in de bak. Deze paarden zijn allemaal afgekeurd door de veearts als rij- en trekdier.' Paarden kunnen tot ver in de dertig worden. Als ze twintig zijn, zijn ze vaak te oud om nog als manegepaard dienst te doen.

Promotieplan

Ineke de Groot vond paarden aanvankelijk alleen prachtig op afstand. Toch hebben de dieren in snel tempo haar hart veroverd, vertelt ze als ze Quido over zijn voorhoofd aait. 'Ze hebben iets zachtaardigs en vriendelijks en ze beschikken over een enorme kracht.' Acht jaar geleden begon ze met paardrijden in de Leeuwarder manege. 'Voor die tijd was ik een beetje bang voor ze. Ik vond paarden groot en aanwezig. Ze wegen al snel zo'n 700 kilo dus qua kracht leg je het altijd tegen ze af. Maar ik merkte dat ze in de stal al voor je opzij gaan als al even met je vinger wijst.' In 2005 zag ze dat de bruine Berthus al twee maanden op stal stond. 'Hij bleek zwaar kreupel te zijn als gevolg van een versleten hoef. Toen ik vroeg wat er nu met hem ging gebeuren, werd mij gezegd: 'Hij gaat eruit.' Dat betekende dat hij naar de slacht ging. Ik vond dat een rot idee. Onrechtvaardig ook. De dieren hebben zich hun hele leven met veel geduld ingezet. Ze waren er voor iedereen: van jong tot oud, van gezonde tot gehandicapte ruiters. De dieren geven zoveel en als ze niet meer geschikt zijn als rijdier worden ze afgedankt. Het slachthuis is dan een triest einde. En ook een zinloze vernietiging van de levens van deze zachtaardige dieren. Ze vallen echt tussen de wal en het schip. Ik heb thuis zitten piekeren wat ik kon doen.' Ineke de Groot, jarenlang bestuurslid van de Dierenbescherming afdeling Leeuwarden, besloot een stichting op te richten voor oude manegepaarden en -pony's. Voordat ze in augustus 2008 vervroegd met de VUT ging, had ze een baan

'Ze hebben iets zachtaardigs en vriendelijks en ze beschikken over een enorme kracht'

KOOP EEN STUKJE WEILAND

Belangstellenden kunnen een stukje weiland 'kopen' voor de Stichting Opvang Oude Manegepaarden en -pony's in Friesland. Met het ingebrachte geld wil de stichting een groot stuk weidegrond bij de manege in Beetgumermolen aankopen. Meer weiland is nodig om meer paarden te kunnen opvangen. Onlangs kon de stichting de loods met paardenstallen, 15 are weiland en de oprit aankopen, dankzij schenkingen van dierenbeschermingsfondsen in heel Nederland. De kopers krijgen – als ze voor minimaal 100 euro een stukje weiland kopen – als dank een ingelijste 'kavel' met een dankwoord van het Comité van Aanbeveling. Dit comité bestaat uit Olympisch kampioene Anky van Grunsven en Bonfire, Nederlands beroemdste pensioenpaard en tevens beschermbaar van de stichting. Iedereen kan de oude manegedieren helpen door donateur te worden of door een kavel te kopen. 'Elke cent komt ten goede aan de paarden', benadrukt Ineke de Groot.

als marketingcoördinator bij Noordhoff Uitgevers (voorheen Wolters Noordhoff). Haar kennis kwam goed van pas. Ze deed voor haar baas de promotie van onder meer de Bosatlas en nu zou ze zich inzetten voor de opvang van oude manegedieren. 'Reclame en promotie zijn mijn vak. En ook een stichting drijft op communicatie. Binnen een week had ik een concept promotieplan geschreven. Toen ik weer rijles had, stond Berthus er gelukkig nog. Na overleg met de manegehouder ben ik donateurs gaan werven onder de ruiters.' Want de

stallingkosten en het pensioengeld moeten betaald worden. Ineke de Groot: 'Een manegepaard dat niet meer onder het zadel gaat, kost alleen geld, terwijl het niets meer opbrengt. De kosten waren 285 euro per maand en we kregen 85 euro korting. Oud-collega's maakten een website en schakelden een artdirector in voor de promotiefolder, het donateurcertificaat en de posters. De Leeuwarder afdeling van de Dierenbescherming gaf me een startkapitaal. We legden intekenlijsten bij de manege en elke avond was ik in het begin aanwezig om het doel van de stichting uit te leggen.'

Edele dieren

De stichting heeft nu 315 donateurs, die elk 2,50 euro per maand betalen. 'Per paard heb ik er zestig nodig. Dankzij het plekje in Beetgumermolen betalen we nu minder per maand per paard, namelijk 165 euro. Dat is inclusief het in de wei zetten en het uitmesten en het twee keer per dag bijvoeren.' Zelf reserveert Ineke

Paardenland

Je ziet dat de paarden tevreden zijn

elke zondagmiddag voor de oude paarden. 'Ik schep drie à vier kruiwagens poep uit de wei en geef de dieren veel aandacht.' Maar niemand zal meer op de dieren rijden. 'Nee,' zegt Ineke, 'dat is ten strengste verboden. Deze dieren komen nooit meer onder het zadel of voor een koets.' Je ziet dat de paarden tevreden zijn, merkt Ineke op. 'Een donateur die de paarden nog had meegemaakt op de manege kwam eens op bezoek. Hij had ze vier jaar niet gezien. Wat zien ze er ontspannen uit, zei hij. Dat vond ik een enorm compliment. In de manege waren ze schichtig, hadden ze de oren plat en was hun gedrag geagiteerd. Nu leven ze in hun eigen tempo. Paarden zijn heel sociale en sensitieve dieren. Ze voelen zich veilig in een kudde. Als ze gaan slapen staan ze ook met zijn vijven bij elkaar.' Ineke: 'Ik moet dagelijks een dosis paard hebben. Als ik in de manege paardrijd, kom ik tot mezelf. Het is zo ontspannen. Hun gezelschap geeft me rust. Zo'n buitenritje op een paard vind ik de slagroom op de taart.' ●

Portret van een paard

Berthus

een Gelders paard met de typerende warmbruine kleur en stevige bouw. (Van oorsprong is het Gelderse paard een echt werkpaard), de kuddeleider, dominant, een ruïn (gecastreerde hengst), verdedigt zijn kudde. Is 5,5 jaar met pensioen. Had een versleten hoef.

Tarzan

Ondanks het feit dat ze een merrie is, heet ze Tarzan. Ze stoer en sterk en ook een Gelders paard. Tarzan is 3,5 jaar met pensioen. Had ouderdomsverschijnselen.

Ginger

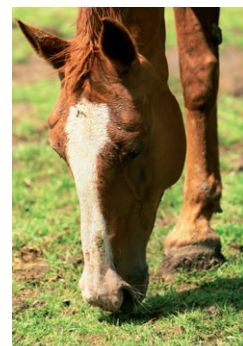
Een heel sensitief, wat nerveus dier, bijna een hertje als je haar ziet. Lief van karakter. Ze is het meest tengere paard. Is 3,5 jaar met pensioen, werd letterlijk uit de les gehaald. Liep toen al enigszins kreupel.

Quido

Ook een ruïn, had de zeer beroemde dekhengst Ulft als vader. Een zoon van Ulft is Ferro, waar een van Anky van Grunsvens paarden van afstamt. Buitengewoon lief paard, veel gehandicapt reden op hem. Is 5 jaar met pensioen. Heeft artrose.

Jane

Evenwichtig paard, geheel voskleurig. Er stroomt voor minstens een kwart Fries bloed door haar aderen. Ze heeft krullende manen. Een roodharige Friezin. Ze is de leidmerrie. Als Berthus het laat afweten, neemt Jane het over. Bijna 4,5 jaar met pensioen. Heeft versleten kogelgewrichten.

Hop, hop, hop. Geef in galop!

Donateur worden? Meer informatie op de website:

www.pensioenpaard.nl

Donaties en giften: rekeningnummer 390211818 ten name van Stichting Opvang Oude Manegepaarden en -pony's in Friesland, Leeuwarden.